YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

7 päivänä syyskuuta 2006 *

Asiassa C-489/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Sigmaringen (Saksa) on esittänyt 28.9.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.11.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Alexander Jehle, Weinhaus Kiderlen,

vastaan

Land Baden-Württemberg,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Schiemann sekä tuomarit E. Juhász ja E. Levits (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.12.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Alexander Jehle, Weinhaus Kiderlen, edustajinaan Rechtsanwalt A. H. Meyer ja Rechtsanwalt B. Klaus,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään V. Kontolaimos ja K. Marinou,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato D. Del Gaizo,

– Kyproksen hallitus, asiamiehinään C. Likourgos ja A. Markoulli,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Nolin ja F. Erlbacher,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee oliiviöljyn kaupan pitämistä koskevista vaatimuksista 13 päivänä kesäkuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1019/2002 (EYVL L 155, s. 27), sellaisena kuin se on muutettuna 1.7.2003 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1176/2003 (EUVL L 164, s. 12; jäljempänä asetus N:o 1019/2002), tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty oikeudenkäyntiasiassa, jossa kantajana on Alexander Jehle, Weinhaus Kiderlen (jäljempänä pääasian kantaja), ja vastaajana Land Baden-Württemberg ja jossa on kyse pääasian kantajan oikeudesta pitää oliiviöljyä kaupan niin sanottua bag in the box -menetelmää käyttäen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Rasva-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 22 päivänä syyskuuta 1966 annetun neuvoston asetuksen N:o 136/66/ETY (EYVL 1966, 172, s. 3025), sellaisena kuin se on muutettuna 23.7.2001 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1513/2001 (EYVL L 201, s. 4; jäljempänä asetus N:o 136/66), 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, että toteutetaan öljysiementen ja -hedelmien sekä kasveista, kaloista ja merinisäkkäistä saatavan rasvan ja öljyjen yhteinen markkinajärjestely. Tämän artiklan 2 kohdassa esitetään luettelo tuotteista, joihin asetusta N:o 136/66 sovelletaan ja joihin oliiviöljy kuuluu.

4 Asetuksen N:o 136/66 35 artiklan 1 kohdassa säädetään, että oliiviöljyjen ja oliivin puristemassaöljyjen kaupan pitämisessä on käytettävä mainitun asetuksen liitteessä olevia nimityksiä ja määritelmiä. Sen 2 kohdassa täsmennetään, että ainoastaan tämän asetuksen liitteessä olevan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 3 ja 6 kohdassa tarkoitettuja öljyjä saadaan myydä vähittäiskaupassa.

5 Asetuksen N:o 136/66 35 a artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Edellä 1 artiklassa tarkoitetuille tuotteille voidaan vahvistaa kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia; nämä voivat koskea erityisesti laatuluokitusta, pakkaamista ja esillepanoa.

Kun tällaiset vaatimukset on vahvistettu, tuotteita, joihin niitä sovelletaan, saa pitää kaupan ainoastaan kyseisten vaatimusten mukaisesti."

6 Asetuksen N:o 136/66 liitteessä, jonka otsikko on "35 artiklassa tarkoitetut oliiviöljyjen ja oliivin puristemassaöljyjen nimitykset ja määritelmät", säädetään seuraavaa:

"1. Neitsytoliiviöljyt

Öljyt, jotka on saatu oliivipuun hedelmistä ainoastaan mekaanisia tai muita fysikaalisia valmistusmenetelmiä käyttäen sellaisissa olosuhteissa, jotka eivät johda öljyn laadun heikkenemiseen, ja joita ei ole käsitelty muuten kuin pesemällä, dekantoimalla, sentrifugoimalla tai suodattamalla, mutta ei kuitenkaan öljyt, jotka on valmistettu liuottimilla uuttamalla; käyttämällä apuainetta, jolla on kemiallista tai biokemiallista vaikutusta; tai uudelleen esteröimällä, tai oliiviöljyn ja muiden öljyjen keskinäiset seokset.

Neitsytoliiviöljyistä käytetään yksinomaan seuraavia luokkia ja nimityksiä:

a) ekstra-neitsytoliiviöljy:

neitsytoliiviöljy, jonka vapaiden rasvahappojen pitoisuus öljyhappona ilmaistuna saa olla enintään 0,8 g / 100 g ja jonka muut ominaisuudet ovat kyseiselle luokalle säädettyjen ominaisuuksien mukaiset.

b) neitsytoliiviöljy:

neitsytoliiviöljy, jonka vapaiden rasvahappojen pitoisuus öljyhappona ilmaistuna saa olla enintään 2 g / 100 g ja jonka muut ominaisuudet ovat kyseiselle luokalle säädettyjen ominaisuuksien mukaiset.

– –

3. Oliiviöljy – valmistettu jalostetusta oliiviöljystä ja neitsytoliiviöljystä

Jalostettua oliiviöljyä ja neitsytoliiviöljyä, ei kuitenkaan oliivilamppuöljyä, sekoittamalla saatu oliiviöljy, jonka vapaiden rasvahappojen pitoisuus öljyhappona ilmaistuna saa olla enintään 1 g / 100 g ja jonka muut ominaisuudet ovat kyseiselle luokalle säädettyjen ominaisuuksien mukaiset.

– –

6. Oliivin puristemassaöljy

Jalostettua oliivin puristemassaöljyä ja neitsytoliiviöljyä, ei kuitenkaan oliivilamppuöljyä, sekoittamalla saatu oliiviöljy, jonka vapaiden rasvahappojen pitoisuus öljyhappona ilmaistuna saa olla enintään 1 g / 100 g ja jonka muut ominaisuudet ovat kyseiselle luokalle säädettyjen ominaisuuksien mukaiset."

7 Asetuksen N:o 1019/2002 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tässä asetuksessa vahvistetaan asetuksen N:o 136/66/ETY liitteessä olevan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 3 ja 6 kohdassa tarkoitettujen oliiviöljyjen ja oliivin puristemassaöljyjen kaupan pitämistä koskevat vaatimukset vähittäiskaupan tasolla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2000/13/EY säännösten soveltamista.

2. Tässä asetuksessa 'vähittäiskaupalla' tarkoitetaan 1 kohdassa tarkoitetun öljyn myyntiä loppukuluttajalle sellaisenaan tarjottuna tai elintarvikkeeseen sisällytettynä."

8 Asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Edellä 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut öljyt on tarjottava loppukuluttajalle esipakattuina enintään viiden litran pakkauksissa. Kyseisissä pakkauksissa on oltava kertakäyttöinen suljinjärjestelmä ja 3–6 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaiset pakkausmerkinnät.

Kuitenkin ravintoloissa, sairaaloissa, ruokaloissa ja muissa vastaavissa yhteisöissä kulutukseen tarkoitettujen öljyjen osalta jäsenvaltiot voivat vahvistaa pakkausten enimmäisvetoisuudeksi asianomaisesta laitoksesta riippuen yli viisi litraa."

9 Asetuksen N:o 1019/2002 3–7 artikla koskevat pakkausmerkintöjä ja 8–10 artiklassa säädetään tämän asetuksen soveltamisen valvonnasta sekä sen noudattamisen varmistamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

10 Asetuksen N:o 1019/2002 11 ja 12 artiklassa säädetään erilaisista väliaikaisista menettelytavoista, joiden tarkoituksena on järjestää sopeutumisaikaa tällä asetuksella käyttöön otettujen uusien vaatimusten osalta ja mahdollistaa niiden soveltamisen vaatimien välineiden käyttöönotto.

11 Myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY (EYVL L 109, s. 29), sellaisena kuin se on muutettuna elintarvikkeisiin sisältyvien ainesosien merkintöjen osalta 10.11.2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/89/EY (EUVL L 308, s. 15; jäljempänä direktiivi 2000/13), tavoitteena on sen johdanto-osan neljännen perustelukappaleen mukaan yhteisön yleisten, kaikkia markkinoille saatettavia elintarvikkeita koskevien säännösten antaminen.

12 Tällä direktiivillä vahvistetaan periaatteet, joita on noudatettava merkinnöissä ja tavoissa, joilla ne on tehty (2 artikla), sekä luettelo maininnoista, jotka on pakollisesti merkittävä elintarvikkeisiin, kuten esimerkiksi myyntinimitys, luettelo ainesosista ja vähimmäissäilyvyyspäivämäärä (3 artikla). Näihin mainintoihin liittyvät edellytykset ja varaumat säädetään 4–17 artiklassa.

13 Siten direktiivin 2000/13 14 artiklassa säädetään, että jos elintarviketta myydään kuluttajalle ja suurtalouksille pakkaamattomana tai jos elintarvike pakataan itse myyntipaikalla ostajan pyynnöstä taikka välitöntä myyntiä varten, jäsenvaltioiden on annettava tarkemmat säännökset siitä, kuinka pakolliset maininnat on ilmoitettava, ja ne voivat päättää olla vaatimatta näitä tietoja kokonaan tai osittain, jos ostaja muutoin saa riittävästi tietoa.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

14 Pääasian kantaja vähittäismyy oliiviöljyä niin sanottua bag in the box -menetelmää käyttäen. Siinä pullottaja kaataa oliiviöljyn kaksinkertaiseen muovipussiin (bag), jonka tilavuus on viisi litraa ja jossa on alkuperämerkintä ja valvontasinetti. Pussi on varustettu erityisellä kertakäyttöisellä sulkijalla, jonka kalvo on puhkaistava ennen käyttöönottoa. Tämä muovipussi laitetaan saviastiaan (box), josta pistää esiin vain oliiviöljyn ottamiseen tarkoitettu letku. Tästä yhdistelmästä (bag in the box) asiakas saa haluamansa määrän oliiviöljyä mukana tuomaansa tai paikalta kaupasta hankkimaansa pulloon. Asiakas saa tietoja oliiviöljyn alkuperästä, laadusta ja hinnasta pakkausmerkinnöistä, jotka kantaja on kiinnittänyt saviastiaan.

15 Helmikuussa 2004 Landratsamt Ravensburg, Amt für Veterinärwesen und Verbraucherschutz (Ravensburgin alueen eläinlääketieteellisistä kysymyksistä ja kuluttajansuojasta vastaava virasto, jäljempänä Landratsamt Ravensburg) kehotti kantajaa lopettamaan oliiviöljyn kaupan pitämisen edellä kuvattua menetelmää käyttäen. Landratsamt Ravensburg totesi, että asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisestä kohdasta ilmenee, että oliiviöljyä voidaan myydä kuluttajille ainoastaan esipakattuna enintään viiden litran pakkauksissa.

16 Sitten pääasian kantaja nosti Verwaltungsgericht Sigmaringenissä vahvistuskanteen, jolla se vaati tätä tuomioistuinta toteamaan, että asetuksella N:o 1019/2002 ei kielletty sitä jatkamasta oliiviöljyn myyntiä niin sanottua bag in the box -menetelmää käyttäen. Se väitti erityisesti, ettei asetuksella N:o 1019/2002 säännellä oliiviöljyn irtomyyntiä vaan pelkästään pakatun oliiviöljyn myyntiä ja että näin ollen sen 2 artikla ei sisällä oliiviöljyn irtomyyntikieltoa vaan pelkkiä pakatun oliiviöljyn kaupan pitämiseen liittyviä säännöksiä.

17 Koska asetus N:o 1019/2002 on kantajan mukaan annettu direktiivin 2000/13 täydennykseksi, mainittua direktiiviä sovelletaan edelleen aloilla, joita ei erityisesti säännellä tässä asetuksessa. Direktiivin 2000/13 14 artiklassa sallitaan pakkaamattomien elintarvikkeiden myyminen loppukuluttajille ja velvoitetaan jäsenvaltiot antamaan tarkemmat säännökset siitä, kuinka pakolliset maininnat on ilmoitettava.

18 Lisäksi pääasian kantaja väitti, että bag in the box -menetelmällä voidaan taata kuluttajalle vastaava suoja kuin rajoittamalla oliiviöljyn myynti pelkän esipakatun öljyn myyntiin. Mainitulla menetelmällä taataan erityisesti se, että kuluttajalle ei tarjota lisäysten vuoksi vähempiarvoista tai väärällä alkuperäilmoituksella varustettua oliiviöljyä.

19 Kansallisella tuomioistuimella on kuitenkin tältä osin epäilyksiä, jotka liittyvät muun muassa siihen, että muovipussi on mahdollista täyttää uudelleen ilman suurta vaivaa tai että kuluttaja ei näe mainittuun pussiin kiinnitettyä etikettiä vaan ainoastaan tästä etiketistä tehdyn jäljennöksen, joka on kiinnitetty astiaan, jossa tämä pussi on.

20 Landratsamt Ravensburg kiistää pääasian kantajan esittämän tulkinnan. Se väittää, että asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa kielletään tarjoamasta pakkaamatonta oliiviöljyä loppukuluttajille.

21 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgericht Sigmaringen päätti lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko – – asetuksen (EY) N:o 1019/2002 – – 1–12 artiklaa tulkittava siten, että nämä säännökset koskevat myös pakkaamattomien oliiviöljyjen ja oliivin puristemassaöljyjen tarjoamista loppukuluttajille?

2) Onko – – asetuksen (EY) N:o 1019/2002 – – 2 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava siten, että tämä säännös sisältää kiellon tarjota pakkaamatonta oliiviöljyä ja oliivin puristemassaöljyä loppukuluttajille?

3) Toissijaisesti, onko – – asetuksen (EY) N:o 1019/2002 – – 2 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava suppeasti siten, että tämä säännös sisältää tosin kiellon tarjota pakkaamattomia oliiviöljyjä ja oliivin puristemassaöljyä loppukuluttajille mutta että tämä kielto ei koske pakkaamattomien oliiviöljyjen ja oliivin puristemassaöljyjen myyntiä bag in the box -menetelmällä?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen ja toinen kysymys

22 Ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, kansallinen tuomioistuin kysyy, onko asetusta N:o 1019/2002 ja erityisesti sen 2 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava siten, että oliiviöljyä ja oliivin puristemassaöljyä voidaan tarjota loppukuluttajalle ainoastaan tämän säännöksen vaatimusten mukaisesti pakattuina.

23 On todettava, että pääasian kantajan puolustamaa väitettä, jonka mukaan oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn irtomyynti olisi kuitenkin luvallista, koska asetuksen N:o 1019/2002 tarkoituksena on vahvistaa ainoastaan esipakatun oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn kaupan pitämistä koskevat vaatimukset ja koska asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jätetään näiden öljyjen pitäminen kaupan pakkaamattomana, ei voida hyväksyä.

24 Asetuksen N:o 1019/2002 oikeudellisena perustana on näet asetuksen N:o 136/66 35 a artikla, jonka 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että saman asetuksen 1 artiklassa tarkoitetuille tuotteille voidaan vahvistaa kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia, jotka voivat koskea erityisesti laatuluokitusta, pakkaamista ja esillepanoa. Mainitussa 1 artiklassa luetellut tuotteet, joihin kuuluvat oliiviöljy ja oliivin puristemassaöljy, tunnistetaan kaikki tavaran kuvausten ja niillä yhdistetyssä

nimikkeistössä olevan nimikenumeron perusteella. Näitä tuotteita ei määritellä eikä tunnisteta niiden pakkaukseen liittyvien seikkojen perusteella.

25 Tuotteet, joita asetuksella N:o 1019/2002 erityisesti tarkoitetaan, todetaan tämän asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa. Niitä ovat oliiviöljy ja oliivin puristemassaöljy, jotka ilmoitetaan asetuksen N:o 136/66 liitteessä olevan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 3 ja 6 kohdassa; tässä liitteessä ne luokitellaan laadullisten ominaisuuksiensa mukaan ja riippumatta siitä, pidetäänkö niitä kaupan pakattuna vai irtomyynnissä.

26 Muun muassa oliiviöljyjen aitouden takaamiseksi asetuksessa N:o 1019/2002 on vahvistettu näiden öljyjen pakkaamiseen liittyviä kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia. Siten tämän asetuksen 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, että öljyt on tarjottava loppukuluttajalle esipakattuina enintään viiden litran pakkauksissa, joissa on oltava kertakäyttöinen suljinjärjestelmä. Näissä pakkauksissa on lisäksi oltava asetuksen N:o 1019/2002 3–6 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaiset pakkausmerkinnät.

27 Näitä vaatimuksia sovelletaan kaikkiin asetuksen N:o 1019/2002 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin öljyihin ja niistä on säädetty ainoastaan yksi nimenomainen poikkeus tämän asetuksen 2 artiklan toisessa kohdassa. Tällä poikkeuksella, joka lisäksi ei koske velvollisuutta tarjota öljyjä pakattuina vaan ainoastaan pakkausten vetoisuutta, annetaan jäsenvaltioille oikeus vahvistaa kulutukseen yhteisöissä tarkoitetuille öljyille pakkausten enimmäisvetoisuudeksi asianomaisen laitoksen mukaan yli viisi litraa.

28 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että lukuun ottamatta edellisessä kohdassa todettua poikkeusta oliiviöljyä ja oliivin puristemassaöljyä saa tarjota loppukuluttajille ainoastaan, jos ne ovat asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistettujen vaatimusten ja erityisesti pakkaamisvaatimuksen, johon tässä säännöksessä viitataan, mukaisia. Asetuksen N:o 136/66 35 a artiklan 1 kohdan toisessa alakohdan mukaisesti silloin, kun kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia on vahvistettu, tuotteita, joihin niitä sovelletaan, saa pitää kaupan ainoastaan kyseisten vaatimusten mukaisesti.

29 Asetuksen N:o 1019/2002 1 artiklan 1 kohdassa olevalla varauksella, jonka mukaan oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn kaupan pitämistä koskevat vaatimukset vahvistetaan "sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2000/13/EY säännösten soveltamista", ei voida kumota tätä tulkintaa.

30 Asetuksen N:o 1019/2002 johdanto-osan ensimmäisen perustelukappaleen mukaan tällä asetuksella käyttöön otetuilla pakkausmerkintöjä koskevilla erityissäännöillä täydennetään direktiivillä 2000/13 säädettyjä sääntöjä, jotka ovat yleisiä, kaikkia markkinoille saatettavia elintarvikkeita koskevia säännöksiä. Näin ollen asetuksen N:o 1019/2002 1 artiklan 1 kohdassa olevaa viittausta direktiiviin 2000/13 ei voida tulkita siten, että sen tarkoituksena olisi ottaa käyttöön poikkeus tai vapautus oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn pakkausmerkintöjä koskevista asetuksen N:o 1019/2002 säännöksistä, vaan siten, että sen tarkoituksena on taata mainittujen erityissääntöjen noudattamisen lisäksi direktiivillä 2000/13 käyttöön otettujen yleisempien sääntöjen noudattaminen.

31 Siten oliiviöljyn ja oliivin massapuristeöljyn merkintöjen alalla direktiivin 2000/13 säännöksiä, joissa säädetään esimerkiksi velvoitteesta ilmoittaa sisällyksen määrä tai

vanhenemispäivä, sovelletaan asetuksella N:o 1019/2002 säädettyjen erityissääntöjen, muun muassa sen 3–6 artiklan, rinnalla.

32 Sitä vastoin direktiivin 2000/13 14 artiklalla, johon pääasian kantaja vetoaa, siltä osin kuin siinä annetaan jäsenvaltioille oikeus vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan tämän saman direktiivin 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa säädetyt maininnat ilmoitetaan pakkaamattomina myytävissä elintarvikkeissa, ei ole merkitystä, sillä yhtäältä asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa kielletään oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn tällainen tarjoaminen ja toisaalta jäsenvaltioilla on toimivalta ainoastaan yhteisöille tarkoitettujen pakkausten enimmäisvetoisuuden osalta.

33 Ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on siis vastattava, että asetusta N:o 1019/2002 ja erityisesti sen 2 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että oliiviöljyä ja oliivin puristemassaöljyä voidaan myydä loppukuluttajille ainoastaan tämän säännöksen vaatimusten mukaisesti pakattuna.

Kolmas kysymys

34 Kolmannella kysymyksellään, joka esitetään toissijaisena, kansallinen tuomioistuin kysyy, onko asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava siten, että säännöksellä ei kielletä pääasian kantajan käyttämän kaltaista kaupan pitämisen tapaa (bag in the box -menetelmää).

35 Pääasian kantaja väittää, että bag in the box -menetelmällä taataan kuluttajalle vastaava suoja kuin rajoittamalla oliiviöljyn myynti pelkän esipakatun öljyn myyntiin. Siksi kansallinen tuomioistuin pohtii, voivatko tämän kaupan pitämisen tavan erityispiirteet estää sen kieltämisen.

36 Tältä osin on todettava, että EY 234 artiklassa määrätyssä menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuimien ja yhteisöjen tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, tosiseikaston arvioiminen kuuluu yksinomaan kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan. Yhteisöjen tuomioistuin ei siis voi määrittää pääasian tosiseikastoa tai soveltaa kansallisiin toimiin tai tilanteisiin yhteisön säännöksiä, joita se tulkitsee, koska nämä kysymykset kuuluvat kansallisen tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan (yhdistetyt asiat C-211/03, C-299/03 ja C-316/03–C-318/03, HLH Warenvertrieb ja Orthica, tuomio 9.6.2005, Kok. 2005, s. I-5141, 96 kohta).

37 Yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin esittää näille tuomioistuimille kaikki yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat olla hyödyllisiä niiden soveltaessa yhteisön oikeussääntöä (asia 35/75, Matisa Maschinen, tuomio 23.10.1975, Kok. 1975, s. 1205, 3 kohta).

38 Kuten tämän tuomion 28 kohdassa on todettu, asetuksen N:o 136/66 35 a artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että kun kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia on vahvistettu, tuotteita, joihin niitä sovelletaan, saa pitää kaupan ainoastaan kyseisten vaatimusten mukaisesti.

39 Tästä seuraa, että oliiviöljyn ja oliivin puristemassaöljyn kaupan pitämisen tapaa on arvioitava suhteessa asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisen kohdassa vahvistettuihin edellytyksiin ja sitä on pidettävä tämän asetuksen vastaisena, jos näitä edellytyksiä ei noudateta.

40 Tässä tapauksessa on todettava, että pääasian kantajan käyttämän kaltaisessa kaupan pitämisen tavassa se, että loppukuluttaja ostaa oliiviöljyä tai oliivin puristemassaöljyä, edellyttää sitä, että öljy siirretään ostopaikalla avoimesta tai avattavasta säiliöstä tämän saman kuluttajan ostamaan tai tuomaan astiaan.

41 Koska tällainen siirtäminen astiasta toiseen on tarpeen, tällainen kaupan pitämisen tapa ei mahdollista asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetyn sen vaatimuksen noudattamista, jonka mukaan oliiviöljy on tarjottava loppukuluttajalle eli laitettava myyntiin pakkauksessa, jossa on oltava kertakäyttöinen suljinjärjestelmä.

42 Näin ollen ei voida pääasian kantajan tavoin vedota säiliön, josta oliiviöljy ja oliivin puristemassaöljy siirretään, mahdolliseen yhteensopivuuteen asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisen kohdan enimmäisvetoisuuteen, suljinjärjestelmään ja pakkausmerkintöihin liittyvien edellytysten kanssa. Asianmukaiseen suljinjärjestelmään liittyvä edellytys, joka asetuksen N:o 1019/2002 johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaisesti on otettu käyttöön oliiviöljyn aitouden takaamiseksi, merkitsee sitä, että loppukuluttajan on itse voitava avata pakkaus.

43 Ei myöskään voida Euroopan yhteisöjen komission tavoin väittää, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista myyntitapaa olisi pidettävä luvallisena, kunhan astiat, joihin oliiviöljy lasketaan, täyttävät asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetyt enimmäisvetoisuuteen, suljinjärjestelmään ja pakkausmerkintöihin liittyvät edellytykset. Asianmukaisen suljinjärjestelmän asentaminen astiaan vasta silloin, kun se toimitetaan loppukuluttajalle, ei ole omiaan vastaamaan tällaisesta järjestelmästä säätämisen tarkoitusta sikäli kuin oliiviöljyn tai oliivin puristemassaöljyn aitous vaarantuu tätä toimittamista aikaisemmassa vaiheessa.

44 Lisäksi sen, että kaupan pitämisen tavan luvallisuuden arviointi toteutettaisiin tutkimalla mahdollisesti kuluttajien tuomia astioita, joihin oliiviöljy tai oliivin puristemassaöljy siirretään ostopaikassa, seurauksena olisi se, että tämä kaupan pitämisen tapa sallittaisiin tietyissä tilanteissa ja kiellettäisiin toisissa ilman, että se olisi olennaisesti erilainen. Tällainen ratkaisu vaikeuttaisi kaikkea asetuksen N:o 1019/2002 noudattamisen valvontaa.

45 Kaiken edellä esitetyn perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1019/2002 2 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että siinä kielletään pääasian kantajan käyttämän kaltainen kaupan pitämisen tapa, joka ei täytä tässä säännöksessä säädettyjä edellytyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

46 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Oliiviöljyn kaupan pitämistä koskevista vaatimuksista 13 päivänä kesäkuuta 2002 annettua komission asetusta (EY) N:o 1019/2002, sellaisena kuin se on muutettuna 1.7.2003 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1176/2003, ja erityisesti sen 2 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että oliiviöljyä ja oliivin puristemassaöljyä voidaan myydä loppukuluttajille ainoastaan tämän säännöksen vaatimusten mukaisesti pakattuna.**

2) **Asetuksen N:o 1019/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1176/2003, 2 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että siinä kielletään pääasian kantajan käyttämän kaltainen kaupan pitämisen tapa, joka ei täytä tässä säännöksessä säädettyjä edellytyksiä.**

Allekirjoitukset